VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
VIỆN NGHIÊN CỨU PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG VÙNG

TS. LÊ ANH VŨ
(Chủ biên)

THAY ĐỔI PHƯƠNG THỨC TIÊU DÙNG CỦA DÂN CƯ HƯỚNG TỚI TIÊU DÙNG BỀN VỮNG Ở VIỆT NAM

(Sách chuyên khảo)

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI
HÀ NỘI - 2020

MỤC LỤC

Trang

DANH MỤC CÁC BẢNG 10

DANH MỤC CÁC HÌNH 12

LỜI NÓI ĐẦU 15

Chương 1

LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM QUỐC TẾ THÚC ĐẨY PHƯƠNG THỨC TIÊU DÙNG CỦA DÂN CƯ THEO HƯỚNG BỀN VỮNG 21

1.1. Tiêu dùng 21

1.1.1. Khái niệm tiêu dùng 21

1.1.2. Những đặc điểm của tiêu dùng 27

1.2. Tiêu dùng bền vững của dân cư 28

1.2.1. Khái niệm, phân loại tiêu dùng của dân cư 28

1.2.2. Tiêu dùng của dân cư theo hướng bền vững 30

1.2.3. Vai trò của tiêu dùng dân cư trong phát triển bền vững 38

1.2.4. Mối quan hệ giữa sản xuất và tiêu dùng bền vững 40

1.2.5. Các nguyên tắc của tiêu dùng bền vững 42

1.3. Phương thức tiêu dùng bền vững của dân cư 44

1.4. Vai trò của Nhà nước trong việc thúc đẩy phương thức tiêu dùng của dân cư theo hướng bền vững 48

1.5. Các nhân tố ảnh hưởng đến phương thức tiêu dùng của dân cư 50

1.5.1. Nhóm nhân tố khách quan 50

1.5.2. Nhóm nhân tố chủ quan 55

1.6. Một số lý thuyết về tiêu dùng của dân cư 57

1.7. Kinh nghiệm thúc đẩy tiêu dùng của dân cư hướng đến bền vững của một số quốc gia 67

1.7.1. Kinh nghiệm của Pháp 67

1.7.2. Kinh nghiệm của Nhật Bản 68

1.7.3. Kinh nghiệm của Hàn Quốc 71

1.7.4. Kinh nghiệm của Trung Quốc 75

1.7.5. Kinh nghiệm của Nepan 77

1.7.6. Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam 79

Chương 2

THỰC TRẠNG PHƯƠNG THỨC TIÊU DÙNG CỦA DÂN CƯ Ở VIỆT NAM 81

2.1. Khung chính sách tiêu dùng bền vững và phương thức tiêu dùng bền vững 81

2.2. Tương quan giữa tiêu dùng với tiết kiệm, đầu tư, thu nhập và xuất nhập khẩu 86

2.2.1. Tương quan giữa tiêu dùng với tiết kiệm và đầu tư 87

2.2.2. Tương quan giữa tiêu dùng với thu nhập và xuất nhập khẩu 98

2.3. Phương thức tiêu dùng của dân cư 115

2.3.1. Xu hướng biến đổi cơ cấu tiêu dùng của dân cư 115

2.3.2. Phương thức tiêu dùng của dân cư theo nhóm thu nhập 122

2.3.3. Phương thức tiêu dùng một số hàng hóa và dịch vụ của dân cư 126

2.3.4. Tiêu dùng của dân cư theo thành thị, nông thôn và vùng miền 146

2.4. Đánh giá phương thức tiêu dùng của dân cư 158

2.4.1. Đánh giá chung 159

2.4.2. Nguyên nhân dẫn đến phương thức tiêu dùng của dân cư thiếu bền vững 161

Chương 3

QUAN ĐIỂM, GIẢI PHÁP THÚC ĐẨY PHƯƠNG THỨC TIÊU DÙNG CỦA DÂN CƯ THEO HƯỚNG BỀN VỮNG

164

3.1. Bối cảnh mới tác động đến phương thức tiêu dùng của dân cư 164

3.1.1. Bối cảnh quốc tế 164

3.1.2. Bối cảnh trong nước 166

3.2. Sự cần thiết thúc đẩy phương thức tiêu dùng của dân cư 173

3.3. Quan điểm thúc đẩy phương thức tiêu dùng bền vững của dân cư 174

3.4. Định hướng thay đổi phương thức tiêu dùng bền vững của dân cư 178

3.5. Một số giải pháp thúc đẩy phương thức tiêu dùng dân cư theo hướng bền vững 181

3.5.1. Đổi mới tư duy về phương thức tiêu dùng của dân cư theo hướng bền vững 181

3.5.2. Hoàn thiện hệ thống chính sách thúc đẩy phương thức tiêu dùng của dân cư theo hướng bền vững 182

3.5.3. Nâng cao nhận thức về tiêu dùng bền vững, phương thức tiêu dùng bền vững, thay đổi thói quen tiêu dùng, thực hiện lối sống tiêu dùng bền vững 183

3.5.4. Gắn tiêu dùng với sản xuất bền vững, phát triển chuỗi cung ứng sản phẩm, dịch vụ thân thiện với môi trường 185

3.5.5. Hoàn thiện các quy định về giảm thiểu, tái chế, tái sử dụng chất thải 187

3.5.6. Xây dựng môi trường văn hóa tiêu dùng tiết kiệm, chống lãng phí 188

3.5.7. Xây dựng kết cấu hạ tầng hiện đại, tiện lợi 189

KẾT LUẬN 190

TÀI LIỆU THAM KHẢO 193